

TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU
AKARYAKIT VE MADENİ YAĞLAR YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1- (1) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı ile bağlı Taşra teşkilatlarında kullanılan akaryakıt ve madeni yağların temini, muayene ve tesellüm işlemleri, stok kontrolü, depolanması ve dağıtımını ile ilgili usul ve esasları belirler.

Kapsam

MADDE 2- (1) Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı ile taşra teşkilatlarında, akaryakıt ve madeni yağların temini, muayene ve tesellümü, stok kontrolü, depolanması ve dağıtımından sorumlu bütün birimleri ve görevlileri kapsar.

(2) Akaryakıt ve madeni yağların temini, muayene ve tesellümü, stok kontrolü, depolanması ve dağıtımından sorumlu birimlerin üst amirleri de, bu yönergede yer alan hususların yerine getirilmesinin takibi ve denetimini yapar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Ana Statüsü esaslarına göre hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

a) **Akaryakıt:** Benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gazyağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri ile biodizeli,

b) **EN:** Avrupa Standartlarını,

c) **EPDK:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

ç) **İta Amiri :** Kurum Merkezinde Genel Müdür ile Yardımcılarını, taşra teşkilatında ise taşra teşkilatı amirini,

d) **Kanun:** 04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununu,

e) **Kalorifer Yakıtı:** Koyu renkte olup yarı akışkan bir petrol ürünüdür. Benzin, gaz yağı ve motorin gibi, ham petrolün damıtılması ile elde edilen bir yakıttır.

f) **KİK:** 4734 sayılı Kamu İhale Kanununu,

g) **Madeni Yağ:** Baz yağına veya kimyasal sentez yöntemi ile işlenen maddelere, bazı katkıların ilavesi sonucu, hareketli ve temas halinde olan iki yüzey arasındaki sürtünme ve/veya aşınmayı azaltma veya soğutma özelliğine sahip mamul haline getirilen doğal veya yapay maddeleri kapsar. Ham petrolün rafinasyonu ile elde edilen; taşıt yağları, müstahzarlar, sanayi yağları, gresler ana başlıklarında toplanabilecek yağlama maddeleridir.

ğ) **Merkez Teşkilatı:** Genel Müdürlüğü,

1) Taşıt yağları: Benzinli ve dizel motor yağları, şanzıman ve diferansiyel yağlarıdır.

2) Özel yağlar- müstahzarlar: Hidrolik fren yağı, antifriz, antidondur.

3) Sanayi yağları: Türbin ve yatak yağları, hidrolik sistem yağları, genel maksat yağları, metal

kesme ve işleme yağları, koruyucu yağlar, izolasyon yağları, kızak yağları, sanayi dişli yağları, açık sistem dişli ve tel halat yağları, kaya matkap yağları, ısıl işlem yağlarıdır.

4) Gresler: Sodyum sabunlu gresler, kalsiyum sabunlu gresler, lityum sabunlu gresler olarak tanımlanır.

h) **Taşra Teşkilatı** : İşletme, Bölge ve Müessese Müdürlüklerini,

ı) **TS**: Türk Standartlarını,

i) **TSE**: Türk Standartları Enstitüsünü,

j) **Ulusal Marker**: Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya tasfiye edilmiş kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temin, Muayene, Tesellüm ve Giriş İşlemleri

Akaryakıt ve madeni yağların temini

MADDE 5-(1) Akaryakıt ve madeni yağlar; dağıtıcı lisanslı, istasyonlu bayi lisanslı ve madeni yağ lisanslı firmalar ile TKİ arasında akdedilen sözleşmeler çerçevesinde temin edilir. Satın alınan petrol ürünlerinin her biri, öncelik sırasına göre, son şekliyle uygulamada geçerli olan TS veya EN standartlarına uygun olacaktır. Petrol Ürünleri ile ilgili; TSE Standartlarında meydana gelecek değişiklikler ile EPDK'nın uygulamada yapacağı düzenlemeler ve uyulması gerekli yasal zorunluluklara uyulacaktır.

Muayene ve tesellüm

MADDE 6-(1) Muayene ve Tesellüm Komisyonu yetkili makam tarafından biri başkan, biri işin uzmanı olmak üzere en az üç veya daha fazla tek sayıda kişi ile yedek üyeden oluşacak şekilde kurulur. Akaryakıt ve Madeni Yağların muayene ve tesellümü, KİK kapsamındaki Mal Alımları Denetim, Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik hükümleri ile ihale dokümanında belirtilen esas ve usullere uygun olarak yapılır.

(2) Komisyon üyeleri her muayenede hazır bulunmak zorundadır.

(3) Komisyon üyeleri teslim edilen mal ya da ürünün ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığını tespit eder.

(4) Ambalajsız (dökme) olarak temin edilen ürünlerde, tankerlerin, TCK Genel Müdürlüğü 18.07.1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliği ve 24.10.2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Taşınması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine uygun olması zorunludur.

(5) Muayene ve tesellümde yapılacak işlemler aşağıdaki gibidir;

a) Tankerlerin Kontrolü: Şartnamesinde belirlenen şekilde irsaliye-fatura, tanker mühürleri ve mühür numaraları kontrol edilmeden evsaf ve miktar kontrolü yapılmaz.

b) Evsaf Kontrolü: Teknik şartnamesinde öngörülen ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğu, yine bu standartlarda belirtilen hükümlere göre şartnamesindeki usullerle kontrol edilir.

c) Ulusal Marker kontrolü, gözle kontrol, kimyasallarla (test kiti) kontrol veya gerekli görüldüğü durumlarda laboratuvar kontrolleri ve numune almak suretiyle şartname ve sözleşmesinde belirtilen hususlara uygun muayene ve kontroller yapılır. Akaryakıt kaçakçılığı ve standart dışı akaryakıt satışının önlenmesi için 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18. maddesi hükümlerine göre, akaryakıtın teslim alınması esnasında EPDK'nın belirlediği şart ve özelliklere uygun ulusal marker kontrolünün yaptırılması sağlanır.

ç) Miktar Kontrolü: Kütle, hacim, yoğunluk ve sıcaklık gibi faktörler ile şartname ve sözleşmesinde öngörülen ölçü birimi ve ölçme yöntemleri kullanılarak miktar kontrolü yapılır.

d) Kayıtlar: Bütün muayene işlemleri ile ilgili rapor, kantar fişi gibi belgeler muayene komisyonu raporunda ve ekinde dosyalanarak muhafaza edilir.

Giriş işlemleri

MADDE 7- (1) Akaryakıt, satıcı firmalar tarafından nakil araçlarına +15° C sıcaklığa göre düzeltilmiş standart hacim ölçüsü üzerinden teslimat yapılmakta ve buna göre de fatura düzenlenmektedir. Bunun sonucu olarak da ağırlığında önemli bir farklılık olmamasına karşın, depolanacağı bölgedeki sıcaklığa bağlı olarak faturada yazılı litre cinsinden miktarı ile teslim alındığı andaki ölçülen miktar arasında bir fark ortaya çıkabilmektedir.

(2) Bu nedenle, akaryakıt getiren tanker boşaltılmadan önce dolu olarak tartılır, daha sonra tanker boş olarak tekrar tartılarak teslim alınan akaryakıt miktarı tespit edilir. Tespit edilen ağırlık cinsinden miktar şartname ve sözleşmesinde belirtilen yoğunluğa bölünerek litre cinsinden miktar bulunur. Teslim yerinde tespit edilen litre cinsinden bu miktar, girişe esas miktardır. Girişe esas miktar ile faturadaki miktar karşılaştırılarak arada fark olup olmadığı kontrol edilir. Herhangi bir fark tespit edilmiş ise durum tutanak altına alınarak şartname ve sözleşme hükümlerine göre işlem yapılır.

(3) Dökme yağlarda yapılacak giriş işlemleri ise akaryakıtta olduğu gibi tanker dolu olarak tartılır, daha sonra tanker boşaltılır ve boş olarak tartılır, aradaki fark alınarak girişe esas miktar kilogram olarak tespit edilir. Fatura ile tespit edilen miktar arasında fark var ise durum tutanakla tespit edilir ve ihale ve sözleşme hükümlerine göre işlemler yapılır.

(4) Akaryakıt ve madeni yağların girişleri, muayene komisyonu rapor ve tutanaklarına göre yapılır. Madeni yağlar ağırlık cinsinden (gr, kg.) veya özelliğine göre galon cinsinden stoğa alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Depolama, Güvenlik, Stok Kontrol

Depolama

MADDE 8-(1) Akaryakıtlar ve madeni yağlar uygun tank ve fiçilerde depolanır. Tanklar, içerisindeki akaryakıt ve madeni yağların ölçülebilmesi için ya kalibre edilir veya tanklara uygun ölçüm cetvelleri bulundurulur. Havalandırma, su ve tortu alma tertibatları bulunur, buharlaşma ve kaçaklar ile çevreyi kirletmeyecek ve tehlike oluşturmayacak şekilde konuşlandırılır. Madeni yağ ve gres varillerinin stoklama sahası betonlanır ve her tarafı kapalı ambarlarda depolanır. Buna olanak olmaması durumunda stoklama sahası sundurma ile muhafaza edilir. Variller yatık vaziyette palet veya uygun stant üzerinde tapaları saat 3 ve 9 u gösterir durumda yere paralel olarak en fazla 5 sıra halinde istiflenir ve yuvarlanarak tehlike oluşturmamaları için gerekli tedbirler alınır. Variller dik olarak istiflenecekse palet üzerinde veya yerden 5 – 10 cm yüksekliğinde tahta desteklerin üzerinde tapaları aşağıda olacak şekilde istiflenir. Madeni Yağlar cins ve no.larına göre guruplar halinde stoklanır.

Güvenlik

MADDE 9- (1) Akaryakıtlar ve madeni yağlar yanıcı madde olma özelliği nedeniyle depolandığı tesislerde yangınların önlenmesi, söndürülmesi, tesis ve tankların soğutulması için gerekli tedbirler alınır; yıldırım ve şimşek tehlikesine karşı mutlaka paratoner tesisi bulundurulur. Paratoner tesisatının periyodik kontrolleri İş Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatına uygun olarak yaptırılır. Ayrıca “Parlayıcı, patlayıcı tehlikeli ve zararlı maddelerle çalışılan iş yerlerinde ve işlerde alınacak tedbirler hakkındaki tüzük” hükümlerine uygun emniyet tedbirleri alınır.

(2) Akaryakıt tankları ve varillerin etrafı temizlenir ve tel örgü içine alınır. Bu alana görevli personelden başkasının girmesi önlenir. Boş akaryakıt tankları tamamen petrol buharı ile dolu olduğundan, son derece tehlikelidir. Bu nedenle, gerekli güvenlik tedbirleri alınmadan temizlik, kaynak ve benzeri işler yapılmaz. Bu gibi yerler zehirlenme ve boğulmalara karşı iyice havalandırılır, yangın tehlikesi nedeniyle de ateş ve kıvılcım çıkarıcı maddelerle yaklaşılmaz. Bunun için gerekli uyarı levhaları bulundurulur.

(3) Koruma için sürekli güvenlik görevlisi bulundurulur.

Stok kontrol

MADDE 10- (1) Uzun zaman yeraltında bulunan akaryakıt tankları, dolum hatları, nefeslik hatları ve akaryakıt ikmal hatlarında oksitlenme veya başka nedenlere bağlı olarak meydana gelebilecek delinmeler sonucu, akaryakıtta sızıntı ve kaçak oluşabilir. Akaryakıt ve madeni yağlardaki kayıp, kaçak ve hırsızlığın önlenmesi için sık sık yapılacak stok kontrolleriyle durum erkenden fark edilerek gerekli önlemler alınır ve daha fazla akaryakıtın zayi olması önlenmiş olur. Bu nedenlerle, ilgili personel tarafından en az haftada bir kez stok ölçümü yapılarak ölçüm sonuçlarının kayıtlara uygunluğu kontrol edilir. Yoğunluk farkına bağlı olarak ortaya çıkan stok artış veya azalışları, her ölçüm sonrasında düzenlenen tutanağa geçirilir. Yoğunluk farkı nedeniyle ortaya çıkan stok artış veya azalış miktarları her ay sonunda bir icmalde birleştirilerek birim amirinin onayına sunulur. Birim amiri, ilgili birimlerden gelen tüketim miktarları ile fiili stok mevcudu ve muhasebe kayıtlarını kontrol ederek onaylar. Bir uyumsuzluk tespit ettiği takdirde uyumsuzluğun nedenini belirleyerek gerekli işlemleri yapar.

(2) Yıl sonlarında yapılan stok kontrollerinde ise tespit edilen stok mevcudu, muhasebe birimine bildirilir ve stok artış veya azalışlarının nedenleri incelenir, düzenlenen raporlar muhasebe birimlerine gönderilir muhasebe birimlerince stok noksanı ve fazlası ile ilgili gerekli işlemler yapılır.

(3) Stok kontrolünde dikkat edilecek hususlar;

a) Pompa ve sayaçların tamir ve kalibrasyonu, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu ile bu kanunun uygulanmasına ilişkin olarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak, ilgili birimlerce, tüketilen akaryakıt miktarları dikkate alınarak, 6 ayı geçmemek üzere periyodik olarak yetkili kişi veya kuruluşlara yaptırılır ve mühürlenir. İlgili birimlerce periyodik olarak yaptırılan tamir ve kalibrasyonun yanında, pompa ve sayaçların doğru ölçüm yapıp yapmadıkları, bunun için özel olarak tasarlanmış olan ölçüm kapları vasıtasıyla en az ay da bir olmak üzere yetkili kişilerce kontrol edilir ve kabul edilebilir ölçüm aralığının dışında ölçüm yaptığı tespit edilen pompa ve sayaçların tamir ve kalibrasyonları T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ölçü ve Ayarlar Yönetmeliklerine uygun olarak, yetkili kişi veya kuruluşlara yaptırılır ve mühürlenir.

b) Akaryakıt stok kontrolünün yapılabilmesi için farklı tank boyutları için ayrı ayrı olmak üzere, akaryakıt ölçüm cetvelleri hazırlanır ve belirtilen sürelerde stok ölçümleri yapılarak tutanak altına alınır. Kalibre edilmiş tanklarda ise seviye kontrolü yapılarak kayıtlar ile ölçüm sonuçları karşılaştırılır ve stok kontrolü sürekli hale getirilir. Bu faaliyetler mutlaka belgelendirilir. Madeni

yağlar için de benzer yöntemlerle stok kontrolü yapılır.

c) Tanklarda dinlendirme sonucu çökelen tortu ve su gerektiği sıklıkta alınır, bu iş için hazırlanan tutanaklar dosyalanıp yılsonu sayımlarında kayıtlardan düşülür. Tank temizliği ile tank dolum hatları, nefeslik hatları, boşaltım hatları ve tankların bakımları üretimi aksatmayacak şekilde ilgili birimin uygun göreceği şekil ve sürelerde periyodik olarak yapılır veya yaptırılır. Akaryakıt tanklarının iç ve dış boyalarının ilgili birim tarafından belirlenecek kişilerce periyodik olarak kontrol edilmesi ve gerekli görüldüğü takdirde özellikle tankların iç yüzeyi korozyon oluşmasını önleyici şekilde epoksi boya ile boyatılır/kaplanır.

Fireler

MADDE 11- (1) Akaryakıtlar depolara ve tanklara doldurulup boşaltılırken buharlaşma, dökülme, yüzeylere yapışma ve ölçü toleransları gibi elde olmayan nedenlerle kayba uğrarlar, buna akaryakıt firesi denir. Bu firelerin belirli oranlar dâhilinde kayıtlardan düşülerek noksanlıkların giderilmesi gerekir. Akaryakıtlar hem dururken, hem de hareket halinde iken ayrı değerlerde fire verdiklerinden, her iki durum için de ayrı ayrı fire hesabı yapılır.

Akaryakıt fireleri:

a) Tank firesi: Akaryakıtlar, tanklarda durdukları süre içerisinde sıcaklıklara bağlı olarak buharlaşmadan dolayı fire verirler. Bu fire (kayıp), tank hacmi ve belirlenen fire oranının çarpılmasıyla tespit edilir.

b) Hareket firesi: Akaryakıtlar, tanklara doldurulup veya boşaltılırken dökülme, sızıntı ve buharlaşma nedeniyle kayba uğrarlar. Buna da hareket firesi denir. Tanklara bir yıl içerisinde giren veya çıkan toplam akaryakıt miktarıyla, kabul edilen fire oranının çarpımı ile belirlenir.

Fire oranları

MADDE 12- (1) Aşağıda gösterilen fire oranlarının uygun olduğu tespit edilmiştir. Aylık tank fireleri alınırken, tank firesi oranlarının 1/12'si alınır.

	<u>Tank Firesi (yıllık)</u>		<u>Hareket Firesi</u>
	<u>Yerüstü Tankı</u>	<u>Yeraltı Tankı</u>	
Benzin	0,040	0,014	0,002
Motorin	0,020	0,010	0,001
Gazyağı	0,025	0,010	0,001
Fuel Oil	0,002	0,001	0,0002

Fire düşme zamanı

MADDE 13- (1) Yılsonu sayımlarında stok noksanı olması durumunda fire oranları dikkate alınır ve Madde 10/2 hükümleri uygulanır.

Fire hesaplama örnekleri

MADDE 14- Örnek 1: Bir ambarda, fiili olarak motorin depo edilebilen tankların hacimleri toplamı 60.000 litre olsun. Motorin girişlerinin toplamı 180.000 Litre, çıkışların toplamı ise 140.000 Litre olsun. Bu durumda yıllık akaryakıt fireleri:

$$\text{Tank Firesi} \quad 60.000 \times 0.02 = 1.200 \text{ Lt.}$$

Hareket Firesi	$(180.000 + 140.000) \times 0.001 = 320 \text{ Lt.}$
Toplam Fire	1.520 Lt.

Örnek 2: Aynı ambarda haziran ayı sonunda yapılan bir devir ve teslim işlemi sırasında yapılacak fire hesabı:

Haziran ayı başına kadar yapılan motorin girişi 80.000 Litre, çıkışı ise 50.000 Litre olsun. Yılbaşından sonra akaryakıtlar depoda 5 ay kalmıştır. Buna göre:

Tank Firesi	$60.000 \times 0.02 \times 5 / 12 = 500 \text{ Lt.}$
Hareket Firesi	$(80.000 + 50.000) \times 0.001 = 130 \text{ Lt.}$
Toplam Fire	630 Lt. şeklinde hesaplanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Akaryakıt ve Madeni Yağların Temini, Muayenesi, Tesellümü, Stok Kontrolü, Depolanması ve Dağıtım İle İlgili İşlemlerden Sorumlu Olan Personelin Görevleri

MADDE 15- (1) İkmal birimleri bu yönergedeki hükümlerin uygulanmasını sağlamak ve denetlemekle görevlidir.

Ambar memuru

MADDE 16- (1) Ambarla ilgili her türlü sorumluluğu üstlenen, akaryakıt ve madeni yağ giriş ve çıkışlarını kontrol eden, hesaplarını yapan, alım tutanaklarını ve aylık bilgi föylerine göre birimlerden alınacak bonoları isteyen, ikmal ve taşımayı düzenleyen, ilgili birimlere ambar hesabı

veren Teknikeri, Teknisyeni, Ambar Memuru, Ambar Görevlisi kadrosuna atanmış veya bu kadrolara atama yapılamaması halinde İta Amiri Oluru ile görevlendirilmiş olan diğer personeli kapsamaktadır.

(2) Ambar memurunun görevleri şunlardır;

Bağlı bulunduğu teşkilatlarda tanımlanmış görevlerinin yanında, akaryakıt ve madeni yağların temini, giriş ve çıkışları ile kayıtların tutulması ve sorumluluk süresine ait hesabın verilmesi, ambar memurunun görevleridir. Ayrıca, akaryakıt ve madeni yağları usulüne uygun olarak muhafaza etmek, kayıp, kaçak, hırsızlık ve dökülmelere karşı gerekli tedbirleri almak, akaryakıt ve madeni yağ depolarında meydana gelebilecek yangın ve patlamalara karşı gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamakta görevleridir. Ambar Memuru, stok kayıtlarına alınan madeni yağ ve akaryakıtların kullanım yerine verilinceye kadar, uygun ve düzenli bir şekilde stoklanmasını sağlar.

Akaryakıt tevziatçısı

MADDE 17- (1) Akaryakıt Tevziatçısı kadrolarına atanmış veya İta Amiri "Olur"u ile bu görev kendilerine verilmiş olan, sabit tesislerden veya tankerlerden dağıtım yapan, akaryakıt ve madeni yağların muhafazası ile sarfından sorumlu olan personeli kapsar. Ambar memuruna bağlı olarak çalışırlar. Görevleri şunlardır;

- a) Kendilerine teslim edilen akaryakıt ve madeni yağları usulüne uygun olarak muhafaza etmek, hırsızlık, kayıp, kaçak ve dökülmelere engel olmak,
- b) Kuruma ait vasıtaların usulüne uygun akaryakıt ve madeni yağ taleplerini yerine getirmek,

- c) Akaryakıt istasyonları ile madeni yağ depolarının yangına karşı korunması için gerekli tedbirleri almak,
- ç) Akaryakıt ve madeni yağ tüketimlerine ait belgeleri düzenli olarak tutmak ve muhafaza etmek,
- d) Zimmetinde bulunan akaryakıt ve madeni yağlarla ilgili her zaman hesap verebilir durumda bulunmak,
- e) Görevde oldukları süre içinde görev yerlerini terk etmemek, akaryakıt almak üzere gelen vasıtaların akaryakıt ikmalini bizzat yapmak, görevli olmayan kişilere akaryakıt ikmalini yaptırmamak,
- f) İş Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatına uygun olarak akaryakıt istasyonunda gerekli emniyet tedbirlerini almak ve uygulamak.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çıkışlar, Dağıtım, Yürürlük, Yürütme

Çıkışlar

MADDE 18- (1) Akaryakıt ve Madeni Yağların, yetkili imzaları taşıyan Malzeme Alma Bonoları ile kullanım birimlerine çıkışı yapılır ve kayıtlara işlenir.

(2) Maliyetlerde doğru analizler ve sonuçlar elde edilebilmesi için malzeme alma bonolarının Esas Üretim, Yardımcı Üretim, Yardımcı Hizmet, Pazarlama Satış, Yatırımlar, Özel Tükenemeye Tabi Varlıklar ve Genel Yönetim gider yerlerine göre düzenlenerek çıkışlar yapılır.

Dağıtım

MADDE 19- (1) Akaryakıt ve madeni yağlar; araçlara, iş makinalarına ve diğer tesis ve teçhizata sayaçlı pompalar ile veya ölçü kabı ile dağıtılır. Bu dağıtımlara ait iş emri, kart, fiş veya dağıtım föyü kayıtları düzenli bir şekilde tutulur.

a) Ana İkmal Tanklarından Dağıtım: İşletme sahasında dağıtım hizmeti veren tankerlere sayaçlı pompalar ile verilen akaryakıt, tanker şoförü ve akaryakıt tevziatçısına tutanakla teslim edilir.

Masraf yerlerine göre de malzeme alma bonusu ile çıkışları yapılır. Ana ikmal tanklarından araç ve iş makinalarına yetkili imzaları taşıyan akaryakıt fişi ile verilir ve araç operatörüne imzalatılır. İlgili birim yöneticisi tarafından kontrol edilen fişlerin masraf yerlerine göre dağılımı yapılır ve buna göre hazırlanan malzeme alma bonoları ile de çıkışları yapılır.

b) İşletme Sahasında Araç ve İş Makinalarına Dağıtım: İşletme sahasında (ocak içi) iş makinalarına yapılan akaryakıt ikmal pompa ve sayaç ile donatılmış seyyar dağıtım tankerleri vasıtasıyla ve sahada bulunan vardiya sorumlusunun gözetim ve denetiminde yapılır. Fiili iş zamanı dışında vardiya boşluğu ile dinlenme saatlerinde yapılan bütün ikmaller iş makinası kapı numarasına göre yapılır. Akaryakıt ikmal yapılan iş makinesinin operatörü ikmal sırasında makinasının başında bulunur ve aldığı akaryakıt miktarının föylere doğru işlendiğini kontrol ettikten sonra föyü imzalar. Föyler günlük olarak takip edilir. Üretim birimleri, aldıkları akaryakıtların masraf yerlerine göre düzenlenmiş bonolarını ikmal birimine gönderirler ve ikmal birimlerince de çıkış işlemleri yapılır. Ayrıca, üretim birimleri araç ve iş makinalarına verilen akaryakıt ve madeni yağların yapılan işlemlerle uyumlu olduğunu denetlemek ve bu konuda gerekli önlemleri almak zorundadır.

c) Madeni Yağ Dağıtım: Atölyeler masraf yerlerine çıkış yapılan madeni yağlar, endirekt olarak atölye iş emirleri vasıtasıyla masraf yerlerine yansıtılır. Direkt masraf yerlerine malzeme alma bonusu ile çıkış yapılan madeni yağlar, makine tesis ve teçhizatlara kayıtları tutularak dağıtım yapılır.

Yürürlük

MADDE 20- Bu Yönerge Yönetim Kurulunun 28.02.2019 tarihli ve 6/25 sayılı kararı ile Kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Yürütme

MADDE 21- Bu Yönerge hükümlerini Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürü yürütür.